Pierwsza Ławka · Zestaw kart pracy · Edukacja dla bezpieczeństwa · klasa 8

Dział 5. Kształtowanie postaw obronnych

Terenoznawstwo: strony świata, kompas i busola, azymut, mapa topograficzna, orientowanie mapy, GPS; cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym i dezinformacja; zasady bezpiecznego posługiwania się bronią, części broni, postawy strzeleckie. Sześć kart pracy: teoria z przykładami, ćwiczenia, utrwalenie, zastosowanie i dwa równoległe sprawdziany – z pełnym kluczem odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Kształtowanie postaw obronnych – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka	5 zad. 14 pkt
2	**Kształtowanie postaw obronnych – ćwiczenia podstawowe** Sprawdzam, czy rozumiem podstawy	7 zad. 18 pkt
3	**Kształtowanie postaw obronnych – utrwalenie** Zadania o wyższym poziomie trudności	5 zad. 14 pkt
4	**Kształtowanie postaw obronnych – w praktyce** Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia	3 zad. 12 pkt
5	**Sprawdzian: Kształtowanie postaw obronnych – grupa A** 30 minut · 17 pkt	7 zad. 17 pkt
6	**Sprawdzian: Kształtowanie postaw obronnych – grupa B** 30 minut · 17 pkt	7 zad. 17 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny dla klasy 8 szkoły podstawowej (rok szkolny 2026/2027). Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Kształtowanie postaw obronnych – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 14 pkt

Przypomnij sobie

- **Strony świata**: główne (N, E, S, W) i pośrednie (NE, SE, SW, NW). Wyznaczamy je **kompasem** (igła magnetyczna wskazuje północ), **busolą** (kompas z podziałką kątową i celownikiem do wyznaczania azymutu) lub **GPS**. Bez przyrządów: w południe słoneczne (w Polsce zimą około 12:00, latem około 13:00 według zegarka – zależnie od regionu do pół godziny różnicy) Słońce jest na południu; nocą **Gwiazda Polarna** wskazuje północ. Mech na drzewach jest zawodnym wskaźnikiem.
- **Azymut** – kąt między kierunkiem północy a kierunkiem na obiekt, mierzony zgodnie z ruchem wskazówek zegara (0°–360°): N = 0°, E = 90°, S = 180°, W = 270°. **Azymut powrotny** = azymut ± 180°.
- **Mapa topograficzna** (np. 1 : 25 000 – 1 cm to 250 m; 1 : 50 000 – 1 cm to 500 m) pokazuje teren za pomocą znaków topograficznych (las, zabudowa, kościół, most, drogi, linie kolejowe, poziomice). **Orientowanie mapy** – ułożenie jej tak, aby kierunki na mapie pokrywały się z kierunkami w terenie (według kompasu lub charakterystycznych obiektów).
- **Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym**: cyberprzestrzeń jest – obok lądu, morza, powietrza i przestrzeni kosmicznej – obszarem działań wojennych. Zagrożenia: ataki na infrastrukturę krytyczną (energetyka, łączność, banki), szpiegostwo, **dezinformacja** (fałszywe konta, boty, zmanipulowane nagrania). Chronią przed nimi m.in. **Wojska Obrony Cyberprzestrzeni** i zespoły reagowania na incydenty (CSIRT MON, CSIRT NASK, CSIRT GOV).
- **Obywatel w sieci**: nie publikuje zdjęć i lokalizacji jednostek, sprzętu i ruchów wojsk, sprawdza źródła i nie udostępnia niepotwierdzonych informacji, chroni konta (długie hasła, uwierzytelnianie dwuskładnikowe, aktualizacje), zgłasza incydenty do CERT Polska (incydent.cert.pl; podejrzane SMS-y – na numer 8080).
- **Zasady bezpieczeństwa z bronią**: 1) traktuj każdą broń jak załadowaną; 2) nigdy nie kieruj lufy w stronę, w którą nie zamierzasz strzelać; 3) trzymaj palec poza językiem spustowym, dopóki nie jesteś gotów do strzału; 4) bądź pewny celu i tego, co jest za nim. Na strzelnicy wykonuj polecenia prowadzącego strzelanie, używaj ochronników słuchu i okularów.
- **Części broni** (karabinek): lufa, komora zamkowa z zamkiem, magazynek, język spustowy, bezpiecznik, kolba, przyrządy celownicze (szczerbinka lub przeziernik oraz muszka). **Postawy strzeleckie**: leżąca (najstabilniejsza), klęcząca, stojąca. **Zgrywanie przyrządów**: muszka na środku szczerbinki, jej wierzchołek równo z górną krawędzią szczerbinki, wzrok skupiony na muszce; strzał w naturalnej przerwie oddechowej po wydechu, płynne ściągnięcie spustu.

PIERWSZA ŁAWKA

Kształtowanie postaw obronnych – ćwiczenia podstawowe

Sprawdzam, czy rozumiem podstawy

Karta 2/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 18 pkt

Pamiętaj: przy obliczeniach zapisz działanie i jednostkę, a wynik sprawdź drugi raz.

1 **Azymut marszu do leśniczówki wynosi 135°. Podaj azymut powrotny i nazwij stronę świata, w którą idziesz do leśniczówki.** ___ / 2 pkt

2 **Na mapie topograficznej w skali 1 : 50 000 trasa ma 7 cm. Oblicz jej długość w terenie i czas przejścia z prędkością 5 km/h.** ___ / 2 pkt

3 **Przyporządkuj zachowania.** ___ / 4 pkt

wykonywanie poleceń prowadzącego strzelanie noszenie ochronników słuchu i okularów
wchodzenie na linię celów podczas strzelania
trzymanie palca na języku spustowym podczas przenoszenia broni

zasady bezpieczeństwa na strzelnicy	zachowania zabronione

4 **Połącz część broni z jej funkcją.** ___ / 4 pkt

1. lufa
2. magazynek
3. bezpiecznik
4. muszka i szczerbinka

a) przyrządy celownicze
b) zabezpiecza przed przypadkowym strzałem
c) nadaje pociskowi kierunek lotu
d) mieści naboje podawane do komory

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

5 **Opisz dwa sposoby wyznaczenia północy bez kompasu i wyjaśnij, dlaczego mech na drzewach nie jest dobrym wskaźnikiem.** ___ / 3 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

Kształtowanie postaw obronnych – w praktyce

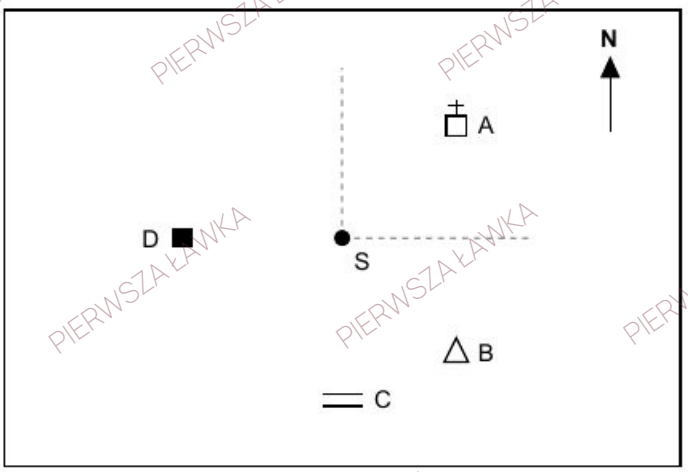
Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia

Karta 4/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 12 pkt

Pamiętaj: w tekście zaznacz zdania, na których opierasz odpowiedź, i do nich wracaj.

1 **Na szkicu mapy zaznaczono punkt S (start) i cztery obiekty leżące w kierunkach głównych lub pośrednich. Podaj azymut z punktu S do każdego obiektu.** ___ / 4 pkt

1. A – kościół: _____°
2. B – wieża przekaźnikowa: _____°
3. C – most: _____°
4. D – leśniczówka: _____°

2 **Przeczytaj wiadomość i wykonaj zadania.** ___ / 6 pkt

Wiadomość z komunikatora

„PILNE!!! Znajomy z wojska mówi, że jutro wszyscy mężczyźni zostaną wezwani do jednostek, a banki zablokują konta. Wypłacajcie pieniądze i tankujcie auta, zanim będzie za późno! Przekaż dalej!!!”

Wiadomość wymyślona na potrzeby zadania

2.1 **Wskaż trzy cechy wiadomości, które sugerują, że to dezinformacja.** ___ / 3 pkt

2.2 **Wyjaśnij, jakie skutki mogłoby mieć masowe uwierzenie w tę wiadomość.** ___ / 2 pkt

2.3 **Podaj, gdzie sprawdzisz, czy informacja jest prawdziwa.** ___ / 1 pkt

3 **Opisz, jak bezpiecznie podać broń innej osobie na strzelnicy.** ___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

Sprawdzian: Postawy obronne – grupa A

30 minut · 17 pkt

Karta 5/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 17 pkt

1 **Połącz azymut ze stroną świata.** ___ / 3 pkt

1. 90°	a) północny zachód
2. 225°	b) wschód
3. 315°	c) południowy zachód

1 ____ 2 ____ 3 ____

2 **Busola różni się od zwykłego kompasu tym, że** ___ / 1 pkt

A. nie ma igły magnetycznej

B. wskazuje południe zamiast północy

C. ma podziałkę kątową i celownik do wyznaczania azymutu

D. działa tylko na biegunie

3 **Przy zgrywaniu przyrządów celowniczych wzrok skupiamy na** ___ / 1 pkt

A. kolbie **B.** muszce **C.** szczerbince **D.** celu

4 **Oceń prawdziwość zdań.** ___ / 3 pkt

1. Azymut mierzymy przeciwnie do ruchu wskazówek zegara.	P	F
2. Uwierzytelnianie dwuskładnikowe utrudnia przejęcie konta.	P	F
3. Na strzelnicy wykonujemy polecenia prowadzącego strzelanie.	P	F

5 **Uzupełnij.** ___ / 2 pkt

1. W skali 1 : 25 000 1 cm na mapie to _____ m w terenie.

2. Podejrzane SMS-y można przesłać do CERT Polska na numer _____.

6 **Wymień cztery zasady bezpiecznego obchodzenia się z bronią.** ___ / 3 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Kształtowanie postaw obronnych – zestaw 6 kart pracy z kluczem, klasa 8

Podgląd pokazał 5 z 15 stron. Pełna wersja: 15 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Kształtowanie postaw obronnych – najważniejsze wiadomości – 5 zadań, 14 pkt
- Karta 2: Kształtowanie postaw obronnych – ćwiczenia podstawowe – 7 zadań, 18 pkt
- Karta 3: Kształtowanie postaw obronnych – utrwalenie – 5 zadań, 14 pkt
- Karta 4: Kształtowanie postaw obronnych – w praktyce – 3 zadania, 12 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Kształtowanie postaw obronnych – grupa A – 7 zadań, 17 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Kształtowanie postaw obronnych – grupa B – 7 zadań, 17 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości i pokazuje przykłady z wyjaśnieniem.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/edukacja-dla-bezpieczenstwa-klasa-8-dzial-05-ksztaltowanie-postaw-obron